

ROČNÍK VIII.

ZRKADLO

LIPTOVSKÝCH SLIAČOV

ČÍSLO 3

MÁJ – JÚN 2006

DNES SA VÁM PRIHOVÁRA

zástupca starostu obce Ing. Miroslav Hanula

Vážení občania,

prežili sme spolu dlhú zimu. Tak, ako stavbári i poľnohospodári začali s prvým slniečkom intenzívnejšie pracovať, aj obec začala realizovať tohtoročné plány. Okrem bežného chodu

obce je tento rok náročnejší aj na investičné akcie. Neodkladné rekonštrukcie si vyžadujú strechy na cintoríne vo Vyšnom Sliači, polyfunkčný dom – osvetová izba (ďalej PD – OI), chodník za J. Saláka v Nižnom Sliači, miestna knižnica, šatne a ochranná sieť na starom futbalovom ihrisku, vchod do MŠ Nižný Sliač, obchod u Luptákov a i. Okrem uvedených rekonštrukcií nás čaká napríklad aj dokončenie fasády obecného úradu, úprava okolia na Teplici, riešenie dopravných značiek vo Vyšnom Sliači, realizácia verejného osvetlenia v časti Stupy, výstavba krbu v spoločenskej miestnosti DD v Nižnom Sliači (už zrealizované), oddychová zóna, most a lavička v Nižnom Sliači, asfaltovanie miestnych komunikácií, osadenie rigolov v obci, nákup stolov a stoličiek do KD a výmena radiátorov na javisku, úprava potoka oproti J. Hanákovi v Strednom Sliači, pokračovanie výstavby šatní na tenisových kurtoch, odvodnenie miestnej komunikácie pri reštaurácii Rak, výstavba chodníka vo Vyšnom Sliači a pod. Celková výška finančných prostriedkov na tohtoročné akcie je viac ako 6 mil. 500 tis. Sk.

V uplynulom období bola v obci veľká rozostavanosť obecných budov. Spomeniem najväčšie z nich: osvetová izba, obecný úrad s kultúrnym domom a domov dôchodcov. Som rád, že sa nám postupne darí spomenuté budovy dokončiť tak, aby mohli plne slúžiť svojmu účelu. Dom dôchodcov je už v prevádzke, obecný úrad a KD by mal byť dokončený do konca tohto roka. Na PD – OI sa taktiež pracuje, najmä pomocou finančných prostriedkov EÚ. Celý objekt PD – OI, spevnené plochy a oplotenie areálu by mali byť skolaudované v júli budúceho roka. Prostredníctvom tohto projektu začala aj naša družobná spolupráca s poľskou obcou Lopušná.

Znížením rozostavanosti sa uvoľnia finančné prostriedky a kapacity na rozvojové programy obce v súlade so schváleným územným plánom a plánom hospodárskeho a sociálneho

rozvoja obce. Cieľom je vybudovať v obci takú infraštruktúru, aby Liptovské Sliače boli lákadlom pre turistov, ktorí by sa stali finančným prínosom pre obec. Samozrejme aj miestom, kde sa všetci budeme dobre cítiť a nebudeme musieť odchádzať za službami, voľnočasovým vyžitím a relaxom do okolitých obcí a miest. To všetko by sme mali plánovať a uskutočňovať so zreteľom na využitie nášho najväčšieho bohatstva – ľudových zvykov a tradícií.

Uskutočneniu týchto zámerov isto napomôže čistota obce. Prvotné podmienky už boli vytvorené v minulom období zabezpečením nádob na odpad pre každú domácnosť a systematickým odvozom TKO. Ich súčasným pokračovaním je zavedenie separovaného zberu. Je len na nás, ako tieto podmienky využijeme, ako bude naša obec vyzeráť, a či si budeme vážiť a chrániť spoločne vytvorené hodnoty.

Potešiteľné je, že všetky investičné akcie realizuje obec z vlastného rozpočtu, resp. z finančných prostriedkov získaných na základe vypracovaných projektov a žiadostí z rôznych grantov. Obec v poslednom období nielenže splatila úver, ktorý mala, ale vytvorila si aj dostatočný rezervný fond, z ktorého realizuje spomenuté investičné, aj iné akcie.

Zásľuhu na tom má dobré hospodárenie obce, vyšší príjem do obecnej kasy z podielových daní od štátu a taktiež príjem finančných prostriedkov z už spomínaných grantov (v r. 2003 – 1 mil. 500 tis. Sk, v r. 2004 – 5 mil. Sk, v r. 2005 – 20 mil. Sk a v roku 2006 doposiaľ 6 mil. Sk). Je to aj vďaka dobrej a prezieravej práci poslancov obecného zastupiteľstva a starostu obce. Svoj podiel majú aj pracovníci obce a evidovaní nezamestnaní v rámci návykových prác a v neposlednom rade aj vy, občania a podnikatelia, ktorí ste podali pomocnú ruku.

Som si vedomý, že nie všetko sa nám darí podľa našich predstáv a k plnej spokojnosti všetkých. Určite aj vy máte pripomienky a návrhy na riešenie určitých problémov (mimo chodom, radi si ich na OcÚ vypočujeme). Záverom zopakujem to staré známe, no všeobecne platné – len spoločnou prácou a iniciatívou všetkých nás, občanov tejto obce, dokážeme napredovať tak, aby Liptovské Sliače boli nielen našou spoločnou dedinou, ale hlavne **našou spoločnou rodinou**.

UZNESENIE OBCENÉHO ZASTUPITEĽSTVA

ČÍSLO 3/2006 Z 30. MARGA 2006

Obecné zastupiteľstvo:

1. berie na vedomie:

- kontrolu plnenia uznesenia OZ č. 2/2006 z 23. 2. 2006
- ústnu interpeláciu V. Richtera, L. Sliače č. 231 ohľadom riešenia súčasného stavu užívania budovy na starom ihrisku. OZ doporučuje dohodu medzi zástupcami 1. OFC L. Sliače a Kybnologickým klubom L. Sliače o spoločnom užívaní budovy.

- informáciu podanú MUDr. M. Schneiderovou ohľadom preventívnych prehliadok detí v ZŠ. OZ doporučuje MUDr. M. Schneiderovej informovať občanov o tejto problematike prostredníctvom obecných novín – Zrkadla L. Sliačov
- odôvodnenie čerpania PHM na rok 2006 podané písomne DHZ L. Sliače Vyšný.

2. poveruje:

- a) vedenie obce v spolupráci s vedením DD a DSS L. Sliače vypracovaním VZN o prijímaní a umiestňovaní klientov v DD a DSS L. Sliače
- b) komisiu výstavby a ÚP posúdením oprávnenosti sťažnosti A. Dvorského, L. Sliače č. 433
- c) vedenie obce vypracovaním rozpočtu nákladov stavebných úprav v zmysle žiadosti R. Mrvovej – Potraviny a rozličný tovar, L. Sliače č. 685.

3. schvaľuje:

- a) celoročné hospodárenie obce za rok 2005 bez výhrad
- b) investičný zámer na rekonštrukciu kotolne obecného úradu a kultúrneho domu na vykurovanie biomasou a podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok zo štrukturálnych fondov
- c) prevod z rezervného fondu obce vo výške 330 tis. Sk do rozpočtu obce na rok 2006 na kapitálové výdavky obce
- d) úpravu rozpočtu obce na rok 2006 vo výške 671 tis. Sk na kapitálové výdavky:
 - projektová dokumentácia na rekonštrukciu kotolne OcÚ a KD
 - asfaltovanie vŕšeportového areálu v Nižnom Sliači
 - prístavba garáže k hasičskej zbrojnici v Strednom Sliači
 - úpravu rozpočtu obce na rok 2006 vo výške 504 tis. Sk na bežné výdavky:
 - asfaltovanie miestnych komunikácií v obci
 - údržba kotolne OcÚ a KD (havarijný stav)
 - DHZ zakúpenie dorozumievacieho zariadenia GPS Pager
 - DHZ – náklady na prevádzku požiarného auta TATRA 148
 - DD a DSS L. Sliače viazané finančné prostriedky
 - sociálne výpomoci pre DD a DSS
- e) Smernicu č. 1/2006 o zadávaní zákaziek s nízkymi hodnotami na dodanie tovarov, poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác a stanovení postupu verejného obstarávateľa pri realizácii zákona č. 25/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov spracovaná pre potreby obce L. Sliače
- f) poplatok za užívanie obecných zariadení:
 - miestnosť v hasičskej zbrojnici: poplatok 150 Sk + médiá, poplatok za použitie obrusov 200 Sk

- miestnosť v klube Slovenského orla L. Sliače: poplatok svadba, rodinné posedenie, tanečné zábavy: 1 tis. Sk + médiá, poplatok za použitie obrusov 200 Sk, poplatok pri pohrebnej hostine 300 Sk + médiá, predajná akcia 300 Sk/hod.
- g) VZN č. 1/2006 o vymedzení miest na lepenie volebných plagátov politických subjektov vo volebnej kampani: voľby do NR SR
 - h) zmenu prevádzkového času pobočky stávkovej kancelárie TERNO a. s. v priestoroch reštaurácie SATY, Liptovské Sliače č. p. 458: pondelok – piatok: 14.00 – 20.00 h, sobota: 12.00 – 20.00 hod.
 - i) investičnú akciu – prístavbu garáže k hasičskej zbrojnici Stredný Sliač na žiadosť DHZ L. Sliače – Stredný.

4. súhlasí:

- a) s dočasným umiestňovaním klientov v DD DSS L. Sliače aj z iných obcí až do naplnenia maximálnej kapacity prevádzky. Pri uvoľnení miesta v DD a DSS L. Sliače uprednostňovať klientov z našej obce až do naplnenia zmluvného pomeru 50:50
- b) s opravou miestnej komunikácie na žiadosť Š. Mihulca, L. Sliače č. 804
- c) s opravou miestnej komunikácie na žiadosť P. Krala, L. Sliače 1061
- d) s opravou miestnej komunikácie na ústnu žiadosť M. Gejdoša, L. Sliače
- e) s umiestnením novinového stánku na parcele KN č. 1518 v k. ú. obce L. Sliače Nižný na žiadosť D. Dutkovej, L. Sliače č. 20
- f) s dočasným umiestnením TATRY T 148 v objekte PD Lisková – L. Sliače
- g) s trvalým umiestnením TATRY T 148 v pristavených priestoroch garáže pri hasičskej zbrojnici v Strednom Sliači.

5. odročuje:

- a) žiadosť A. Kráľovskej, L. Sliače č. 506 o úpravu prístupovej miestnej komunikácie na prerokovanie a podanie stanoviska komisii výstavby a ÚP do najbližšieho zasadnutia OZ.

6. zamieťa:

- a) žiadosť rodiny Gejdošovej L. Sliače č. 785 o úhradu pohrebných výdavkov za zomrelého Petra Gejdoša.

UZNESENIE OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA ČÍSLO 4/2006 Z 27. APRÍLA 2006

Obecné zastupiteľstvo:

1. berie na vedomie:

- a) kontrolu plnenia uznesenia OZ č. 3/2003 z 30. marca 2006
- b) interpeláciu V. Richtera L. Sliače č. 231 a poveruje vedenie obce, aby písomne podalo odpoveď na interpeláciu menovaného
- c) informáciu starostu obce o začatí stavebných prác na polyfunkčnom dome – OI vo Vyšnom Sliači.

2. súhlasí:

- a) predbežne s investičným zámerom rekonštrukcie a modernizácie chovu hovädzieho dobytku v Strednom Sliači v súlade s územným plánom obce na žiadosť PD Lisková – L. Sliače
- b) s vybudovaním káblového prepojenia upevneného na stĺpoch miestneho rozhlasu v zmysle žiadosti P. Švidroňa, L. Sliače č. 889
- c) s odpredajom obecného pozemku KN 1391/3 o výmere 73 m² v cene 100 Sk/m² na žiadosť Mgr. M. Mrvovej, L. Sliače č. 729. Všetky náklady súvisiace s prevodom nehnuteľností uhradí kupujúci.
- d) s umiestnením a prevádzkovaním 3 verejných telefónnych automatov na žiadosť T-COM, a. s.: Nižný Sliač – budova DD a DSS, Stredný Sliač – budova zdravotného strediska, Vyšný Sliač – budova polyfunkčného domu – OI od 30. 6. 2007.

3. nesúhlasí:

- a) s odpustením poplatku za TKO za rok 2006 na žiadosť V. Jartottovej, L. Sliače č. 59.

4. schvaľuje:

- a) prevod z rezervného fondu obce vo výške 2 mil. 186 tis. Sk do rozpočtu obce na rok 2006 na kapitálové výdavky obce
- b) úpravu rozpočtu obce na rok 2006 vo výške 2 mil. 186 tis. Sk na kapitálové výdavky:
 - rekonštrukcia fasády OcÚ
 - rekonštrukcia budovy č. p. 685
 - rekonštrukcia striedišky na cintoríne Vyšný Sliač
 - rekonštrukciu budovy na starom ihrisku
- c) VZN č. 2/2006 o spôsobe určenia platenia úhrady za poskytnutie sociálnych služieb v DD a DSS L. Sliače
- d) rozšírenie činností v zmysle žiadosti ŠJ L. Sliače č. 507
- e) prípravu a vypracovanie projektu rozdelenia so všetkými jeho prílohami a súvisiacimi dokumentmi, ktoré budú jeho súčasťou, v zmysle príslušných právnych predpisov Slovenskej republiky, ktorým sa rozdelí Severoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., (ďalej SVS, a. s.) so sídlom Bôrická cesta 107, 010 01 Žilina IČO: 36 411 256, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Žilina, Oddiel: Sa, Vložka č. 10381/L, ktorej je Obec L. Sliače akcionárom

- f) princípy rozdelenia SVS, a. s.
- rozdelenie SVS, a. s. na 6 (šesť) nástupníckych spoločností, ktorými budú (i) Vodárenská spoločnosť ďalej VS) Žilina, a. s. (ii) VS Dolný Kubín, a. s. , (iii) VS Liptovský Mikuláš, a. s. (iv) VS Martin, a. s. (v) VS Považská Bystrica a (vi) VS Ružomberok, a. s.
 - rozdelenie SVS, a. s. na základe regionálneho princípu tak, že akcionári zanikajúcej SVS, a. s. sa stanú akcionármi v jednotlivých nástupníckych spoločnostiach podľa regionálneho princípu,
 - poskytnutie majetkových práv - akcií v jednotlivých nástupníckych spoločnostiach akcionárom SVS, a. s., ktoré si budú povinní navzájom z dôvodu rozdelenia poskytnúť.

5. odročuje:

- a) žiadosť V. Jarottovej, L. Sliache č. 59 na prerokovanie sociálno-zdravotnej komisii
- b) žiadosť A. Gejdoša, L. Sliache č. 758 na prerokovanie sociálno-zdravotnej komisii
- c) žiadosť J. Žipaja, L. Sliache 296 ohľadom úpravy brehu potoka

na Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., závod Povodie horného Váhu.

6. poveruje:

- a) vedenie obce vyzvať L. Kováčika, L. Sliache č. 1203 na odstránenie nedostatkov v zmysle zápisu z 27. 4. 2006, spísanej na podnet V. Bartánusa a manž., L. Sliache č. 856
- b) vedenie obce riešením žiadosti Ing. A. Mrvu a spol., L. Sliache č. 803 rokovanim s PD Lisková - L. Sliache ohľadom majetkovo - právneho vysporiadania komunikácie vybudovanej v lokalite Nižné hrady - Štvrte
- c) starostu obce V. Fuňáka na vykonanie všetkých úkonov v mene obce L. Sliache:
- ako akcionára rozdeľujúcej sa Severoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Žilina potrebných na prípravu, vypracovanie a realizáciu projektu rozdelenia,
 - na splnomocnenie ďalších tretích osôb v rovnakom rozsahu.
- d) zástupcu za obec L. Sliache Ing. Š. Likavčana na vykonanie všetkých úkonov v mene obce súvisiacich s likvidáciou SeVak a. s. Ružomberok. **(ft)**

CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA S POĽSKOM

V rámci programu Interreg III. A podporovaného EÚ sa 22. a 23. apríla uskutočnila ďalšia návšteva poľských partnerov z družobnej obce Lopušná, gmina Nowy Targ. Tentokrát L. Sliache navštívila mládež vo veku 14 až 18 rokov. Súčasťou programu bol aj priateľský futbalový zápas dorasteneckých mužstiev oboch obcí. Na ihrisku 1. OFC futbalisti z L. Sliachov zvíťazili po vynikajúcom výkone 10:1.

Na foto aktéri stretnutia s funkcionármi futbalových klubov a starostom obce Liptovské Sliache.

Našu obec opäť navštívili priatelia z Poľska 20. - 21. 5. 2006. Prišlo 125 detí vo veku 8 - 12 rokov zo 7 základných škôl gminy Nowy Targ, v sprievode 10 dozorujúcich učiteľov. V sobotu navštívili kúpalisko v Bešeňovej a v nedeľu sa zúčastnili kultúrno-sportového dňa na novom futbalovom ihrisku a v areáli ZŠ. Naše a poľské deti spolu v telocvični súťažili v rôznych netradičných

športoch. Ďalšia skupina absolvovala turistickú vychádzku po okolí L. Sliachov a mladí futbalisti odohrali futbalový zápas (naši zvíťazili 5:2). Pred samotnými súťažami vystúpil DFS Sliachanček pod vedením A. Jackovej a A. Balážecovej v sprievode ľudovej muziky. Prítomným sa prihovorili zástupca starostu obce Ing. M. Hanula, riaditeľ ZŠ Mgr. L. Birus a koordinátor z poľskej strany Mgr. D. Siaškiewicz. Po skončení súťaží dobre padol kotlíkový guláš, ktorý uvarili pracovníčky školskej jedálne. Koordinačne akciu pripravila projektová manažérka obce Ing. M. Sanigová v spolupráci s obecným úradom, ZŠ a 1. OFC. Len pre zaujímavosť, v júli, pri príležitosti osláv vzniku futbalového klubu nás navštívia poľský futbalisti a koncom augusta v rámci kultúrno-sportového dňa to budú hasiči. Naopak, v júni navštívia Poľsko naše deti zo ZŠ a v júli nás budú na Dňoch goralského jedla reprezentovať členovia FS Sliachanka a MO Jednoty dôchodcov Slovenska. **(mh)**

KULTÚRA

DFS SLIACHANČEK

Každoročne deti zo súboru Sliachanček účinkujú na rôznych podujatiach v L. Sliachoch i mimo obce. V tomto roku sa aktívne zapojili do bursy vo Vyšnom Sliachi, starší členovia fašiangovali so skupinou Sliachanka aj v Bratislave. Svojím vystúpením spestrili deti oslavu Dňa učiteľov v našej obci. Na regionálnej prehliadke detského hudobného folklóru v Liptovskom Mikuláši sa predstavila spevácka skupina starších dievčat a sólisti Paula Sliacka, Kristína Mišovie,

Miroslava Jacková, Andrea Sliacka, Soňa Sekanová, Jana Kováčiková a Andrej Ondrejka. Členovia súboru v krojoch boli prítomní na Veľkonočnej sv. omši a pri ľudovom zvyku vynášania Murieny. Tancami a piesňami potešili darcov krvi v Ružomberku. Deti zo Sliachančeka nechýbali v programe venovanom Dňu matiek, ktorého sa každoročne v kultúrnom dome zúčastní veľa mám a starých mám z našej obce. **(ab)**

DEŇ UČITEĽOV

Pedagógovia pôsobiaci v miestnej základnej škole i materských školách, zástupcovia rady jednotlivých škôl i združení rodičov sa 6. apríla 2006 stretli so starostom obce V. Fuňákom, zástupcom starostu Ing. M. Hanulom na slávnostnom obede v spoločenskej miestnosti pri Domove dôchodcov v Nižnom Sliači. Starosta obce vo svojom príhovore ocenil prácu učiteľov a poďakoval im v mene svojom i v mene rodičov detí za to, že denne otvárajú žiakom okná poznania a pomáhajú im nadobúdať dôveru vo vlastné schopnosti. Ocenil aj starostlivosť o talentované deti, ktoré dosiahnutými výsledkami zviditeľňujú svoju školu i obec. Zaželal všetkým veľa zdravia a vyslovil želanie, aby aj naďalej vštepovali deťom tak prepotrebné mravné hodnoty, ako aj vedomosti a zručnosti, aby aj po rokoch na nich spomínali s úctou a vďakou. Súčasťou stretnutia bolo odovzdanie ocenení, ktoré si z rúk starostu obce prevzala O. Šišková a A. Benčová. Ocenenia sa dostalo aj zaslúžilým učiteľkam M. Kubačkovej a A. Jackovej, ktoré pookriali medzi bývalými kolegami a v ich spoločnosti si pospomínali na roky strávené medzi žiakmi. Za prítomných poďakovala vedeniu obce M. Kubačková a vyzdvihla vysokú úroveň celého podujatia

K príjemnej nálade pri posedení pri krbe prispela spevácka skupina žien FS Sliačanka, DFS Sliačanček, S. Lako. O prípravu jedla obsluhu a občerstvenie sa postarali pracovníčky školských jedální pri ZŠ A MŠ pod vedením J. Mihulcovej. (mh)

Na foto zľava: Ing. M. Hanula, A. Jacková, V. Fuňák, M. Kubačková, O. Šišková, Mgr. L. Birtus, A. Benčová, B. Caban, Mgr. Z. Brtánová, M. Dvorská, S. Lako.

STRETNUTIE GENERÁCIÍ

v Sliačanskej izbe sa na podnet Hanky Hulejovej v spolupráci s OcÚ uskutočnilo 25. apríla 2006. Krásny aprílový deň umocnili jarné piesne, verše a spomienky občanov v dôchodkovom veku i žiakov miestnej ZŠ (žiaci 4. A s Mgr. S. Kerekešovou, 4. B s Mgr. M. Gejdošovou). Programom sprevádzala kultúrna pracovníčka A. Balážecová. Prítomných pozdravil zástupca starostu Ing. Miroslav Hanula, riaditeľ ZŠ J. Hanulu Mgr. L. Birtus. Väčšinu tých „skôr narodených“ poznačilo už viac než sedem krížikov no aj napriek tomu Jolana. Benčová, Mária Fričová, Ludmila Kajúchová, Magda Kubačková, Milan Gejdoš, Blažena Mihulcová preukázali svoj rozprávačský talent a sprostredkovali žiakom svoje zážitky nielen zo školských lavíc, ale zaspomínali si aj na veľkonočnú oblievačku. Marka Fričová – Schudovca zaspomínala na kúpačku z jej mladosti, kedy sa od skorého rána dedinský potok len tak beľel od dievčenských sukní a ich výskot spolu so zvukom harmoník a spevom mládencov sa ozýval celou dedinou.

Ako mladá učiteľka učiteľka som nastúpila do L. Sliačov. Nikdy nezabudnem na veselé zážitky spojené s prírmeniami. Na dedine som sa pýtala na poštára. Povedali mi: „chodte do Bisov“. Pri príchode som sa pekne pozdravila: „Dobrý deň pán Biso. Aký Biso, čo za Biso, ja som Gejdoš!“ Ospravedlnila som

sa, chcela som odísť, že som netrafila do správneho domu, no s úsmevom sa mi dostalo vysvetlenia. „Viete, pani učiteľka, Gejdošovcov je u nás hodne a aby nás rozlíšili, jeden je Janto, druhý Miláček, ďalší Jožik, Adamec, Hulan, Jurik, Kuric, Sečan... A tak som svojich žiakov začala spoznávať nielen podľa priezvisk, ale aj podľa ich prírmení, ktoré pretrvali dodnes.

Neodmysliteľným a už tradičným vkladom podujatia i úžasným pozdravom boli verše a piesne v podaní H. Hulejovej i detí z DFS Sliačanček (na foto) pod vedením A. Jackovej. Samozrejme ku Sliačanskej izbe patria i sliačanské krapne „mäkké ako duša“ o ktoré sa zaslúžila L. Kristová.

Príslušníci staršej generácie nezabudli pripomenúť, že hoci nežili v takej hojnosti ako dnes, boli skromnejší, vedeli sa tešiť z maličkostí a hlavne mali bližšie k sebe. Farár, učiteľ a rodič boli veľkými autoritami a všetci im prejavovali náležitú úctu, ktorá miestami dnes chýba.

Mládež zasa dokázala, že si vie vážiť piesne, zvyky, kroje a hodnoty, ktoré hoci vytvorili jednoduchí ľudia, pretrvali veky a ani v budúcnosti nedovolia, aby im ublížil zub času. Dôstojným ukončením programu bola pieseň Slovensko moje, otčina moja..., ktorá dokázala „chytiť za srdce“ všetkých, bez rozdielu veku.

Mgr. M. Kubačková

SLIAČANSKÁ IZBA V ZRKADLE ČASU

Pri príležitosti jarného Stretnutia generácií v Sliačanskej izbe pribudla v jej priestoroch tabuľa s názvom Sliačanská izba v zrkadle času. Návštevníkom bude pripomínať históriu jej vzniku, osoby, ktoré sa angažovali pri jej zariadovaní aj darcov, ktorí prispeli darmi (postel, periny, belčov, obrazy, police...), i prácou. Sú na nej osobnosti B. Kubánková, J. Hanula, K. Ondrejka, A. Hulejová, A. Gelová, J. Kubánka i súčasní nositelia tradícií: FS Sliačanka s B. Mihulcovou, A. Balážecovou i bývalým choreografom FS V. Littvom. Tiež DFS Sliačanček s A. Jackovou A. Balážecovou i B. Mihulcovou. Obsahuje aj niektoré prírmenia a vyznanie rodáčky a iniciátorky stretnutia A. Hulejovej, pod ktoré sa podpísala pri príležitosti inštalovania tabule. Pripravujeme aj druhú časť, ktorá bude postupne dokumentovať všetky Stretnutia, generácií, ktoré sa doposiaľ uskutočnili. Námet A. Hulejovej graficky zrealizovala a zhotovila A. Čamatejová. (ač)

PODUJATIA V KNIŽNICI

Obecná knižnica v L. Sliačoch slúži občanom už niekoľko desaťročí. Okrem požičiavania kníh sa v jej priestoroch konajú rôzne podujatia určené deťom. V tomto roku ich už bolo 13. Na literárnych kvizoch v marci sa vystriedalo 10 tried starších žiakov z našej ZŠ. V apríli navštívili knižnicu deti z Materskej školy v Strednom Sliači. V máji sa uskutočnili besedy o literárnom diele. O knihe Jakubko i o činnosti knižnice hovorili s knihovníčkou žiaci 4. A a 4. B triedy. (ab)

ÚCTA A VĎAKA MATKÁM

Druhá májová nedela opäť patrila matkám. V KD v L. Sliačoch sa konal slávnostný program venovaný mamám a starým mamám. Symbolickú kyticu vďaky uvlili deti z Materskej školy v Nižnom Sliači, žiaci ZŠ Jozefa Hanulu, detský chrámový spevokol, folklórny súbor Sliačanček a členovia Jednoty dôchodcov v obci. Program tvorili básne a piesne, gitarové sólo, hra na heligónke, detské hry, spevy a tance z L. Sliačov. Podujatie, na ktorom sa predstavilo 125 účinkujúcich, otvoril starosta obce Vladimír Fuňák, ktorý na záver poďakoval účinkujúcim a ešte raz zablahoželal prítomným mamám. Dievčatá zo Sliačančeka im odovzdali kvety. Starosta obce potom všetkých pozval na sadenie mája, ktoré pred Obecným úradom pripravili členovia FS Sliačanka. Na priestranstve pred KD sa konala aj krátka ľudová veselica, ktorá bola spomienkou na májovnicke zábavy v L. Sliačoch v minulosti. (ab)

Program svojich ratolesťí so záujmom sledoval hojný počet mamičiek a starých matiek.

NÁVRATY DO NENÁVRATNA

Pod týmto titulom vyšla vo vydavateľstve Perfekt v roku 2005 kniha známeho folkloristu, choreografa Juraja Kubánku. Ako hovorí autor, kniha je mozaikou spomienok na rôzne veselé, smutné a dramatické príbehy v jeho živote, na jeho mladosť, ktorú prežil v L. Sliačoch a počas pôsobenia v SLUK-u. Týka sa aj jeho pohľadu na umeleckú prácu, no v prvom rade je to rozprávanie o ľuďoch, ktorých v živote stretával, ľuďoch výnimočných svojimi vlastnosťami. Medzi nich patrí aj mnoho rodákov z L. Sliačov, napr. Hanka Grelová, Kliment Ondrejka, Vojtech a Albín Littva, Jozef Ondrejka – Šandorovie a veľa ďalších.

Veľmi pôsobivo sú zaznamenané spomienky na detstvo a mladosť, ktoré sa dotýkajú najmä ľudových tradícií. Na veľkonočnú kúpačku si J. Kubánka spomína takto: „Tí (mládenci) zas v pondelok za včasného rána začali s kúpačkou. Bolo to

Autor knihy Juraj Kubánka s členmi FS Sliačanka pri príležitosti osláv životného jubilea.

nádherné divadlo. Dievky, ako aj dospievajúce dievčatá sa poschovávali na šope, v humne, sypárni, v zadnej izbe, ale len tak, aby ich mládenci – kúpači našli, lebo dievka, ktorú neokúpali, by potom „nestála za nič“. Aby boli dievky šikovné po celý rok, tak ich mládenci poriadne pooblievali vedrami, šechtármi, alebo ich vyvliekli priam na ulicu a namočili do ľadovej vody potoka. Dievky kričali, výskali, ale to všetko len očistomok (naoko), lebo každá bola rada, že ju mládenci vykúpali. Popoludní sa dedinou ozýval zvuk harmoniky a spev mládencov, ktorí chodili vyberať čistotňo od dievok, ktoré okúpali. Tie pritom aj poriadne vytancovali. Keď som začal mládenčiť, aj ja som sa zúčastnil na takýchto kúpačkách. Dnes, keď sa mi z hĺbok času vynárajú obrazy z mládosti, na Veľkonočný pondelok si v duchu nôtim „Či to domček, či to domček na tom vršku...“ pieseň, s ktorou sa chodilo vyberať čistotňo a ktorá v každom, kto ju kedysi po kúpačke spieval a zažil, vyvoláva spomienky na vzácne chvíle, ktoré mu život pričaroval.“

J. Kubánka hovorí o L. Sliačoch ako o svojom domove, ktorý navštevovali významní umelci, aby sa nechali unášať krásou, múdrosťou a silou ducha ľudu, tohto, aj prírodnými krásami bohato obdareného kraja.

Súčasť spomienok tvorí aj veľa humorných príhod spojených nielen s folklórom, ale napr. aj so začiatkami učiteľovania jeho mamy v L. Sliačoch: „Keď prváčikovia prišli prvý deň do školy, mamička (B. Kubánková) ich poučala, ako sa majú správať, ako zdravieť, ako poďakovať, ako sa hlásiť, keď niečo súrne potrebujú a chcú jej niečo povedať. Majú tak urobiť zdvihnutím pravej ruky s dvomi vztýčenými prstami, čo im aj názorne ukázala. Keď však potrebujú napríklad cikať, stačí zodvihnúť jeden prstiek a pýtať sa na malú potrebu. Keď treba kakať, treba zodvihnúť dva prstíky a pýtať sa na veľkú potrebu. To všetko preto, lebo škaredé slová sa nepatrí používať. Na druhý deň Janko, ktorý zas miesto „r“ a „l“ vyslovoval „ch“, počas vyučovania sa hlásil so vztýčenými dvoma prstíkmi. Na otázku, čo potrebuje odpovedal: „Pani učiteľka, pchosis sa na vechkú potchebu vyschať.“ Mamička mu hneď vysvetlila, že to posledné slovo je nepekné a že stačí povedať len na veľkú potrebu a spýtala sa ho, či porozumel. Janko na to: „Chozumiem. Dchuhý chaz, keď sa mi bude chcieť schafť, budem sa pýtať chen na vechkú potchebu.“ Ona mu zas na to: „Dobre Janko, dobre si to pochopil. A teraz už bež, aby ti náhodou neušlo do nohavíc!“

Kniha je prínosom nielen pre folkloristov, ale pre každého človeka, zvlášť pre nás, Sliačanov. Je v nej s veľkou láskou opísaná časť života našich predkov, a to priamo človekom, ktorý to zažil „na vlastnej koži“, preto starší z nás pri spomienkach na „časy nenávratné“ určite omladnú a mladá generácia bude hrdá na svoje rodisko, keď bližšie spozná, ako žili a čo všetko dokázali vytvoriť naši predkovia. **Mgr. I. Jacková**

VEĽKONOČNÉ SVIATKY U NÁS

Sviatky Veľkej noci v Liptovských Sliačoch boli spestrené ľudovými tradíciami, ktoré zachovávajú členovia folklórnej skupiny Sliačanka a detského súboru Sliačanček. V nedeľu sa na sv. omši v kostole sv. Šimona a Júdu zúčastnila aj 30 – členná krojovaná skupina detí a dospelých. Dievčatá, ženy i muži boli oblečení do viacerých typov tunajších pekných krojov. Po omši členky oboch kolektívov predviedli ľudový zvyk Vynášanie Murieny. Hoci v ten deň od rána slabo pršalo v závere omše a počas programu sa krásne vyčiasilo a svietilo slniečko. Pondelkovú atmosféru kúpačky v Liptovských Sliačoch zaznamenali aj kamery Slovenskej televízie. Reportáž bola odvysielaná v hlavnom večernom spravodajstve. Veľkonočné sviatky v obci boli veselé a niesli sa v slávnostnom duchu. A to aj vďaka členom oboch folklórnych kolektívov i viacerým jednotlivcom z obce. (ab)

ŠPORT

TENISOVÝ KLUB

Liptovské Sliache senior double VIPi 2006, 1. ročník, Pre pozvaných hráčov, 9. 4. 2006, Asfaltové ihrisko pri Kalambure.

Výsledky: Semifinále: Miroslav Hanula, Lubomír Ondrejka – Milan Kelčík, Ján Plávka (4/0, 4/1), Silvester Švidroň, Ján Kúttník – Milan Sleziač, Jozef Benčo (0/4, 4/0, 10/2), o 3. miesto M. Sleziač, J. Benčo – M. Kelčík, J. Plávka (6/1, 6/2), **Finále:** M. Hanula, L. Ondrejka – S. Švidroň, J. Kúttník (6/3, 4/6, 7/5)

Liptovské Sliache professional open 2006, 7. ročník, pre členov TK, 24. – 30. 4. 2006.

Výsledky: Semifinále: Jozef Frič – Silvester Švidroň (6/1, 6/4), Martin Frič – Miroslav Hanula (6/2, 4/6, 6/4), **Finále:** J. Frič – M. Frič (6/1, 6/4) (mh)

ZO SPOMIENOK PAMÄTNÍKA MILANA BARTÍKA

Najčastejšie si spomínam na Jožka Likavčana, s ktorým sme trávil na Teplici každé prázdniny, kde sme spolu trénovali futbal. Od neho som sa naučil kopat' jedenástky. Pri driblovaní bolo na neho radosť pozerať ako vedie loptu. Toto trvalo päť rokov, pokiaľ nevyštudoval za kňaza v spišskom seminári. Vtedy sme sa rozišli. On odišiel do farnosti, ktorú mu prideliť pán biskup Vojtaššák.

V tom čase sa futbal v obci, a my s ním, dostal do ťažkostí, lebo ihrisko na Dielnom zaliala voda a nedalo sa tam vôbec hrať. Poprosili sme vtedajšieho pána farára Paučika o nový priestor. On podporil našu myšlienku, a tak po dlhých diskusiách členovia futbalového výboru spolu s vdp. Paučíkom vymerali nové ihrisko medzi Stredným a Nižným Sliachom.

Stalo sa, že zhorelo farské humno, ktoré dovtedy slúžilo ako kultúrny stánok, kde sa hrávali divadlá, operety a konali sa tam aj iné kultúrne podujatia. Dostali sme povolenie rozobrať zachovaný stavebný materiál – kvádre, ktorých odvoz zabezpečil na konskom povoze môj otec Ondrej Bartík. Z nich sme nakoniec postavili prezliekareň pre futbalistov. Nastala nová etapa futbalu v L. Sliachoch a začalo sa hrať vo veľkom. Poďakovanie patrí všetkým, hráčom i funkcionárom, ktorí sa vtedy zaslúžili o nové ihrisko, výstavbu šatní i rozvoj futbalu v obci. Naše úprimné poďakovanie patrí aj šľachetnému kňazovi J. Paučíkovi, okrem iného aj za to, že v našej obci ani po šesťdesiatich rokoch futbalové hnutie nezaniklo. (ač)

Uzavierka budúceho čísla bude 24. 7. 2006.

DEŇ ZEME

22. apríl je dátum, ktorý všetci obyvatelia oslavujú ako Deň Zeme. V marci a apríli aj členovia Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny začínajú svoje aktivity. Aj tohto roku sa venovali predovšetkým ochrane zelene v obci a ošetrovaniu vysadených okrasných stromov. Na deň Zeme zorganizovali brigádu v prírodnej rezervácii Sliachske travertíny na Teplici vo Vyšnom Sliachi. Napriek umiestneniu odpadových kontajnerov na sklo, plasty a papier v obci, stále sa nájdu občania, ktorí ich akosi ignorujú. Preto ochranári aj v tomto roku len v tejto vzácnej lokalite, ale aj v iných častiach obce „získali“ plný sud a 3 vrecia odpadu. Taká je vizitka po zimnom období. Pritom obyvatelia obce vlastnia odpadové nádoby, no napriek tomu si ich nezodpovednosť musí odnieť chudinka príroda. Spoznali ste sa v týchto riadkoch Jožo, Mara a ďalší podobní, alebo musí prísť len oná „pokutka“? **L. Mojš, predseda ZO SZOPK**

BUDE VÁS ZAUJÍMAŤ

• že 22. 4. 2006 vyčistilo 35 členov Rybárskeho zväzu koryto potoka v Nižnom Sliachi. Vyzbierali kontajner odpadkov rôzneho druhu, ktoré sa tu nazhromaždili zásluhou neporiadnych spoluobčanov. Nebolo by od vecí, keby sa takejto brigády zúčastnili postupne všetci obyvatelia obce, ktorí si myslia, že čo počas zimy i celého roka nahádzu do potoka, to na jar voda splaví do mora šireho... Poďakovanie patrí aktívnym členom Rybárskeho zväzu, ktorí apelujú na všetkých spoluobčanov, aby si dali záležať na životnom prostredí a neničili podmienky nielen pre život rýb a vodných živočíchov v našich tokoch.

• že 3. 5. 2006 okolo 21.00 h vznikol požiar v Nižnom Sliachi na záhumní. Horelo humno v blízkosti Domova dôchodcov. Naši dobrovoľní hasiči predviedli svoju bojaschopnosť a dorazili k požiaru ako prví. Po nich prišli dve Tatry z Ružomberka. Hasičom sa podarilo zachrániť okolité budovy.

• že poďakovanie nás všetkých patrí aj žiakom ZŠ, ktorí pod vedením svojich pedagógov 26. 4. 2006 čistili verejné priestransvá a koryto potoka v Strednom Sliachi. Bol to ich nasledovanihodný prínos ku Dňu Zeme. (sl)

• že pri príležitosti Dňa matiek sprijemili obyvateľom Domova dôchodcov jeseň života škôlkári z Nižného Sliacha pod vedením A. Benčovej. **M. Kubačková**

• že Roman Klimo z Nižného Sliacha, žiak Združenej strednej školy obchodu a služieb v Ružomberku, získal na medzinárodnej súťaži Cassovia Cup 2006 v Košiciach 2. miesto. Blahoželáme k úspechu!

• že v posledný aprílový deň postavili symbolický máj pred kostolom v Strednom Sliachi členovia FS Sliachanka za pomoci mládencov z obce. Na pripravách sa podieľali aj občania zamestnaní v rámci aktivačných prác.

• že manželka Zuzana a Michal Ondrejkovci z Vyšného Sliacha, č. 1100 venovali Obecnej knižnici 50ks. kníh zo svojej knižnice. Ďakujeme. (ab)

• že 1. 4. 2006 sa v Likavke uskutočnil IV. Ročník Zimného sústreďenia družstiev mladých hasičov okresu Ružomberok. Naše chlapčenské mužstvá sa umiestnili: **2.** miesto – Nižný I, **10.** miesto – Nižný II, **4.** miesto – Stredný, **9.** miesto – Vyšný. Dievčatá z Vyšného sa umiestnili na **3.** mieste. Ďakujeme našim mladým hasičom za vzornú reprezentáciu školy i obce. (sl)

Vydáva Obecný úrad Lipt. Sliache, tel. 437 21 71, e-mail: urad@liptovskesliache.sk, šesťkrát do roka. Šéfredaktorka: A. Čamatejová (ač), Zástupkyňa šéfredaktorky: A. Balázecová (ab), Redakčná rada: Mgr. E. Slotková (es), Silvia Slotková (sl), Dana Vajdová (dv). Registrované Okresným úradom v Ružomberku pod číslom OÚ-3/99. Lito a tlač: Ján Šindlery – TESFO, Textilná č. 15, 034 05 Ružomberok, tel.: 044/432 60 09, fax: 044/432 60 08, e-mail: tesfo@tesfo.sk, http://www.tesfo.sk